

Leer zelf een zorgstructuur opzetten

Tekst Ineke Westbroek

Wat kan een kind en hoe help je het verder? Bij jonge kinderen in de kinderopvang gaat het vooral om het aansluiten en inspelen op het ontwikkelingsniveau. Pedagogisch medewerkers en leidinggevenden leren in de training Intern Begeleider Kinderopvang en Peuterspeelzaal om van daaruit te observeren. Ze worden ook getraind in het opzetten van een zorgstructuur binnen hun organisatie.

Wat een druk kind... Hoe komt dat, wat doen we eraan? Bij observaties van kinderen wordt vaak uitgegaan van problemen, terwijl je ook op een positieve manier kan inspelen op de ontwikkelingsfase waarin een kind zit. De training Intern

Begeleider Kinderopvang en Peuterspeelzaal besteedt hieraan veel aandacht. Een sterk punt, vindt Jeannette Riswick (we-coach SKCN), die de cursus volgde om de zorgstructuur binnen haar organisatie te verbeteren. 'We zochten naar

de juiste observatiemethode om te werken aan verbeterpunten, zoals taalachterstand. Deze cursus sprak mij aan vanwege de aandacht voor de zorgstructuur en de positieve manier waarop wordt ingespeeld op observaties. Het idee is dat je bij problemen niet gelijk doorverwijst, maar eerst zelf kinderen stimuleert.'

Ervaren pedagogisch medewerkers en leidinggevenden leren om collega's te ondersteunen bij het werken met kinderen die extra aandacht nodig hebben. In acht bijeenkomsten leren cursisten bovendien hoe ze een structuur van interne begeleiding kunnen realiseren, externe contacten onderhouden, oudergesprekken voe-

ren, coachen bij kind- en groepsbesprekingen, en planmatig werken aan sociaal-emotionele-, spraaktaal- en motorische ontwikkeling. Zij houden een portfolio bij, voeren het geleerde meteen in de praktijk uit en stellen als eindopdracht een ontwikkelplan voor hun organisatie op.

Inhaken

Binnen de kinderopvang groeit het inzicht dat de ontwikkeling van kinderen onder de vier jaar behoorlijk verschilt van die van basisschoolkinderen, zegt cursusleider Karin van der Meulen. De zorgstructuur van kinderopvangorganisaties moet liefst zijn toegesneden op deze leeftijds-

groep. De cursus traint leidinggevenden en pedagogisch medewerkers hierin. Cursisten leren ook om aan te sluiten op wat kinderen kunnen en vervolgstappen te zetten die uitgaan van het eigen ontwikkelniveau van kinderen; in plaats van wat zij op een bepaalde leeftijd zouden moeten kunnen.

Karin: 'Als je observeert dat een kind niet praat, stimuleer je de woordenschat door met een kind mee te spelen en kleine gesprekjes te voeren. Dat is leuker dan alleen plaatjes benoemen in een boek. Intern begeleiders leren pedagogisch medewerkers observeren en inhaken op wat ze signaleren. Wat boeit het kind op dat moment?

Daar ga je op maat mee verder.'

Cursisten leren om kinderen met gemeenschappelijke behoeften en problemen aan elkaar te koppelen, zodat er groepsgewijs aan hun ontwikkeling kan worden gewerkt.

'Een kind dat moeilijk contact maakt, zet je bij een kind dat ook in zijn eentje zit te kleien', schetst Jeannette. 'Als verbindende factor doe jij met ze mee. Je praat met ze, zodat ze worden aangemoedigd om met elkaar te spelen. Dat werkt. Vroeger kwamen we niet verder dan: die doet niet mee, waar ligt dat aan? Door die observaties zie je de ontwikkelingsfase van elk kind en herken je gemeenschappelijke punten waaraan je gaat werken.'

Dit gebeurt in samenspraak met ouders. Met hen wordt bijvoorbeeld afgesproken dat zij thuis kinderen uitnodigen om met hun kind te spelen, of taalspelletjes doen bij taalachterstand.

De cursus bestaat inmiddels een aantal jaren, maar staat volgens Karin binnen de kinderopvang nog in de kinderschoenen. 'De functie van intern begeleider in de kinderopvang is nog niet zo bekend, maar de cursus trekt geleidelijk steeds meer geïnteresseerden.'

Ze hoopt dat deze functie meer 'body' zal krijgen. 'Om de functie regulier te maken, is het nodig dat een organisatie investeert in extra uren voor medewerkers die de taak naast hun andere werk uitvoeren. Dat gebeurt nog te weinig.

Gelukkig zijn er al organisaties overtuigd van de noodzaak van deze functie. We zien mensen die gelijk na de cursus als intern begeleider aan de slag gaan.'

Meer weten?

Karin van der Meulen
k.vandermeulen@cedgroep.nl
www.cedgroep.nl/ibvoorkov